KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2022/1657

(2022. gada 26. septembris)

par brīvprātīgās shēmas *Sustainable Biomass Program* atzīšanu vajadzībām pierādīt atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001 prasībām attiecībā uz biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem, biomasas kurināmajiem/degvielām, nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām šķidrajām un gāzveida degvielām un reciklēta oglekļa degvielām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu ([1]) un jo īpaši tās 30. panta 4. un 5. punktu,

tā kā:

(1) Direktīva (ES) 2018/2001 nosaka prasības, kas piemērojamas noteiktām degvielām, proti, biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem, biomasas kurināmajiem/degvielām, nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām šķidrajām un gāzveida degvielām un reciklēta oglekļa degvielām, lai nodrošinātu, ka minētajā direktīvā noteiktajos mērķrādītājos tos var ieskaitīt tikai tad, ja tie ir ražoti ilgtspējīgi un salīdzinājumā ar fosilajiem kurināmajiem/degvielām aiztaupa ievērojamas siltumnīcefekta gāzu emisijas. Direktīvas 29. pantā ir noteikti ilgtspējības un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritēriji biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām. Turklāt direktīvas 26. pants un Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/807 ([2]) nosaka kritērijus, pēc kuriem nosaka, ar kurām biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo vai biomasas kurināmo/degvielu izejvielām ir saistīts augsts netiešās zemes izmantošanas maiņas risks, no vienas puses, un kuras biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos vai biomasas kurināmos/degvielas, kas atbilst noteiktiem nosacījumiem, var sertificēt kā tādas, kurām ir zems netiešās zemes izmantošanas maiņas risks, no otras puses. Direktīvas 25. panta 2. punkts nosaka siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijus nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām šķidrajām un gāzveida degvielām un reciklēta oglekļa degvielām, ko izmanto transportā. Direktīvas 28. panta 2. punkts nosaka, ka uzņēmējiem Savienības datubāzē ir jāievada informācija par veiktajiem darījumiem un dažu transporta nozarē izmantoto atjaunīgo degvielu (biodegvielu, biogāzes un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo šķidro un gāzveida degvielu) un reciklēta oglekļa degvielu ilgtspējas rādītājiem.

(2) Direktīvā (ES) 2018/2001 ir paredzēti arī noteikumi par to, kā aprēķināt atjaunīgo energoresursu elektroenerģijas devumu transporta mērķrādītāju sasniegšanā. Konkrētāk, minētās direktīvas 27. panta 3. punkts paredz noteikumus šāda devuma aprēķināšanai gan tad, kad elektroenerģiju tieši izmanto elektrotransportlīdzekļu darbināšanai, gan tad, kad to izmanto, lai ražotu transporta nozarē izmantotās nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās šķidrās un gāzveida degvielas.

(3) Brīvprātīgām shēmām ir bijusi svarīga nozīme, lai pierādītu, ka biodegvielas un bioloģiskie šķidrie kurināmie atbilst ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem. Saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/2001 brīvprātīgas shēmas var izmantot, lai apliecinātu visu degvielu, kas ražotas no biomasas, tostarp gāzveida un cietā kurināmā, atbilstību minētajā direktīvā noteiktajiem ilgtspējas kritērijiem un sniegtu precīzus datus par siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumiem, kas ar tām panākti, kā arī lai apliecinātu nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo šķidro un gāzveida transporta degvielu un reciklēta oglekļa degvielu atbilstību siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem un lai pierādītu atbilstību minētās direktīvas 27. panta 3. punkta noteikumiem par atjaunīgās elektroenerģijas īpatsvara aprēķināšanu transportā. Brīvprātīgas shēmas var izmantot arī, lai attiecībā uz dažām atjaunīgajām degvielām un reciklēta oglekļa degvielām, ko izmanto transportā, pierādītu, ka uzņēmēji

([1]) OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.

([2]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/807 (2019. gada 13. marts), ar kuru Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001 papildina attiecībā uz to, kā identificēt izejvielas, kas rada augstu netiešās zemes izmantošanas maiņas risku un kam konstatēta būtiska produktīvās platības izplešanās uz tādu zemes platību rēķina, kurās ir liels oglekļa uzkrājums, un kā sertificēt biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos un biomasas kurināmos / degvielas, kas rada zemu netiešās zemes izmantošanas maiņas risku (OV L 133, 21.5.2019., 1. lpp.).

Savienības vai valsts datubāzē ievada precīzu informāciju saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 28. panta 4. punktu. Turklāt brīvprātīgās shēmas var izmantot, lai sertificētu biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos un biomasas kurināmos/degvielas ar zemu netiešās zemes izmantojuma maiņas risku. Komisija var nolemt, ka brīvprātīgas valsts vai starptautiskas shēmas var izmantot visiem šiem mērķiem vai dažiem no tiem.

(4) Saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 9. punktu, ja uzņēmējs iesniedz saskaņā ar Komisijas atzītu brīvprātīgu shēmu iegūtus pierādījumus vai datus par atbilstību ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem, dalībvalsts, ciktāl piemērojams atzīšanas lēmums, neprasa piegādātājam papildu pierādījumus.

(5) *Sustainable Biomass Program* brīvprātīgā shēma ("*SBP* shēma") 2020. gada 15. oktobrī iesniedza Komisijai atzīšanas pieprasījumu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 4. punktu. Pēc pieprasījuma saņemšanas Komisija veica shēmas novērtējumu, kurā konstatēja dažas problēmas, kuras shēmā būtu jānovērš. *SBP* shēma 2021. gada 2. decembrī atkārtoti iesniedza pieprasījumu, kurā iepriekš konstatētās problēmas bija novērstas.

(6) *SBP* shēma aptver šādus ievadresursu veidus: a) lignocelulozes materiāls, kas iegūts no meža un nemeža zemes; b) pārstrādes atlikumi no ar mežsaimniecību un lauksaimniecību saistītām nozarēm (ārpus meža un lauksaimniecības zemes). Neiekļauj lauksaimniecības atlikumus no lauksaimniecības zemes. *SBP* shēma aptver biomasas kurināmo (granulas un koksnes šķeldas), kas ražots no meža un nemeža lignocelulozes materiāla un ar mežsaimniecību un lauksaimniecību saistītu nozaru pārstrādes atlikumiem siltuma un elektroenerģijas ražošanai. *SBP* shēmas darbības jomā neietilpst "bioloģiskie šķidrie kurināmie", "biodegvielas", "biogāze", "nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās šķidrās un gāzveida transporta degvielas" un "reciklēta oglekļa degvielas". *SBP* shēmai ir globāls ģeogrāfiskais tvērums, un tā aptver visu pārraudzības ķēdi.

(7) Novērtējot *SBP* shēmu, Komisija konstatēja, ka tā pienācīgi aptver Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 6.–7. punktā noteiktos ilgtspējas kritērijus, ka tā satur precīzus datus par siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumiem minētās direktīvas 29. panta 10. punkta vajadzībām un ka tajā tiek piemērota masu bilances metodika saskaņā ar minētās direktīvas 30. panta 1. un 2. punkta prasībām. Šajā novērtējumā nav ņemti vērā gaidāmie īstenošanas akti par norādījumiem, kā pierādāma atbilstība Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 6. un 7. punktā noteiktajiem ilgtspējas kritērijiem un par ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritēriju un zema netiešās zemes izmantošanas maiņas riska kritēriju verifikācijas noteikumiem, kas jāpieņem saskaņā ar minētās direktīvas 29. panta 8. punktu un 30. panta 8. punktu. Tāpēc, kad šādi īstenošanas akti būs pieņemts, *SBP* shēma tiks novērtēta vēlreiz.

(8) *SBP* shēmas novērtējumā tika secināts, ka tajā ir ievēroti pienācīgi uzticamības, caurredzamības un neatkarīgas revīzijas standarti un ka tajā ievērotas Direktīvas (ES) 2018/2001 VI pielikumā noteiktās metodiskās prasības.

(9) Atzītā *SBP* shēma būtu jādara pieejama Komisijas tīmekļvietnes *Europa* sadaļā, kas veltīta brīvprātīgajām shēmām.

(10) Lai būtu iespējams tūlītēji piemērot šajā lēmumā noteiktos pasākumus, šim lēmumam būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

(11) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi ar Direktīvas (ES) 2018/2001 34. panta 2. punktu izveidotā Komiteja biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu ilgtspējas jautājumos,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Brīvprātīgā shēma *Sustainable Biomass Program*, kas Komisijai pieteikta uz atzīšanu 2021. gada 2. decembrī, attiecībā uz shēmas satvarā revidētajām degvielām pierāda:

a) biomasas kurināmo/degvielu sūtījumu atbilstību Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 6.–7. punktā un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas kritērijiem.

Brīvprātīgā shēma *Sustainable Biomass Program* nodrošina, ka visa relevantā informācija no uzņēmējiem pārraudzības ķēdes augšposmos tiek nodota uzņēmējiem ražošanas ķēdes lejasposmos, tā satur precīzus datus par siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumiem Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 10. punkta vajadzībām.

Ja brīvprātīgajā shēmā *Sustainable Biomass Program*, kura 2021. gada 2. decembrī iesniegta Komisijai atzīšanai, izdara saturiskas izmaiņas, kas var ietekmēt šā lēmuma pieņemšanas pamatu, par šādām izmaiņām nekavējoties paziņo Komisijai. Komisija paziņotās izmaiņas novērtē, lai noteiktu, vai shēma joprojām pienācīgi aptver ilgtspējas kritērijus, attiecībā uz kuriem tā ir atzīta.

2. pants

Šo lēmumu piemēro līdz 2027. gada 28. septembrim.

3. pants

Komisija šo lēmumu var atcelt cita starpā šādos gadījumos:

a) ja ir skaidri pierādījumi, ka ar brīvprātīgo shēmu *Sustainable Biomass Program* nav īstenoti elementi, kurus uzskata par svarīgiem šā lēmumā sakarā, vai ja šie shēmas elementi ir nopietni un strukturāli pārkāpti;

b) ja brīvprātīgā shēma *Sustainable Biomass Program* Komisijai neiesniedz ikgadējus ziņojumus saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 5. punktu;

c) ja brīvprātīgā shēma *Sustainable Biomass Program* neīsteno neatkarīgas revīzijas standartus un citas prasības, kas noteiktas Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 8. punktā vai 30. panta 8. punktā minētajos īstenošanas aktos, vai uzlabojumus citos shēmas elementos, kurus uzskata par svarīgiem atzīšanas saglabāšanai.

4. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2022. gada 26. septembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN